

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 28Cb/65/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1119226497
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ildikó Kohoutová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2021:1119226497.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I sudkyňou JUDr. Ildikó Kohoutovou v právnej veci žalobcu: Dopravný podnik Bratislava, akciová spoločnosť so sídlom Olejkárska 1, 814 52 Bratislava, IČO: 00 492 736, proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 1.649,26 EUR s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a** .

II. Súd žalovanému náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručенou súdu dňa 31.12.2019 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného zaplatiť sumu 1.649,26 EUR s príslušenstvom, titulom náhrady škody.

2. Žalobca svoj nárok skutkovo vymedzil tým, že dňa 21.02.2019 došlo ku znečisteniu vozovky v Bratislave v tuneli Sitina a to unikajúcimi prevádzkovými olejmi z autobusu MB CapaCity, EVČ:C patriacemu žalobcovi z dôvodu technickej závady vozidla (ďalej len „škodová udalosť“). Odstránenie znečistenia pri odstraňovaní ekologickej škody a uvedenie do pôvodného stavu urgentne vykonala spoločnosť SOSTEAM SLOVAKIA, s.r.o., ktorá si uplatnila náhradu škody priamo u žalovaného, t.j. v zmluvnej poisťovni žalobcu. Žalobca má so žalovaným uzavreté povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, č. poistnej zmluvy XXXXXXXXXXXX/ číslo návrhu XXXXXXXXXXXX zo dňa 12.12.2003 (ďalej len „zmluva“). Jej neoddeliteľnou súčasťou sú všeobecné poistné podmienky poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. 636 (ďalej len „VPP“), ktoré upravujú v čl. I rozsah poistenia. Podľa čl. I ods. 2 písm. b/ VPP poistený má nárok, aby za neho poisťovňa nahradila v rozsahu a vo výške podľa ustanovení Občianskeho zákonníka poškodeným uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci. Žalobca nahlásil poistnú udalosť v zákonom stanovenej lehote žalovanému, ktorý ju eviduje pod č. PU 9528373463. Žalovaný listom zo dňa 27.0.2019 neuznal uplatnený nárok spoločnosti SOSTEAM SLOVAKIA s.r.o. s odôvodnením, že uplatnený nárok je vylúčený z poistného krytia v zmysle § 5 ods. 1 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „zákon o PZP“) a vynaložené náklady nie je možné subsumovať pod žiadne z ustanovení § 4 ods. 2 písm. a/ až d/ zákona o PZP, ktoré taxatívne určuje rozsah poistného krytia. Spoločnosť SOSTEAM SLOVAKIA, s.r.o. vyzvala žalobcu na úhradu nákladov za likvidáciu ekologickej nehody. Nakoľko žalovaný nepristúpil k poistnému plneniu, žalobca uhradil dňa 18.10.2019 tejto spoločnosti sumu 1.649,26 EUR a vyzval žalovaného na plnenie z poistnej zmluvy listom zo dňa 28.10.2019. Žalovaný k poistnému plneniu nepristúpil a na výzvu nereagoval. Žalobca sa nestotožňuje so stanoviskami žalovaného pri likvidácii škodovej udalosti ani s

názorom žalovaného, že vynaložené náklady nie je možné subsumovať pod žiadne z ustanovení § 4 ods. 2 písm. a/ až d/ zákona o PZP a má za to, že žalovaný založil svoje stanovisko na nesprávnom právnom posúdení. Žalobca poukázal na ustanovenie § 4 ods. 2 písm. b/ zákona o PZP, v zmysle ktorého má poistený právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody vzniknutej poškodením, znečistením, odcudzením alebo stratou vecí. Za vec je možno považovať vozidlo ako účastníka cestnej premávky, ale rovnako aj pozemnú komunikáciu, zvodidlá, zábrany, dopravné značenia a kompletne celú infraštruktúru cestnej premávky alebo akúkoľvek inú vec, ktorej sa príslušná právna udalosť dotýka a je spôsobilá byť predmetom právneho vzťahu/udalosti. Na miestne komunikácie a diaľnice je treba v zásade nazerať ako na samostatné predmety právnych vzťahov (rozsudok NS ČR 31Cdo/691/2005, publikovaný ako R 76/2007 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek), čo v konečnom dôsledku vyplýva aj zo zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „cestný zákon“). Žalobca má ďalej za to, že ustanovenie § 9 ods. 4 cestného zákona je lex specialis vo vzťahu k § 442 a § 443 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), ktoré predstavujú lex generalis (uvedené vyplýva z rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 9Co/359/2011). Žalobca zároveň poukázal na doterajšiu prax v obdobných prípadoch a dal do pozornosti rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 2Cob/365/2016, ktorým súd zaviazal poisťovňu k povinnosti náhrady škody spôsobenej na rovnakom skutkovom základe ako je škodová udalosť. Žalobca si zároveň uplatnil nárok na úroky z omeškania po uplynutí lehoty 15 dní od doručenia predžalobnej výzvy. Žalovaný prevzal výzvu 30.10.2019, preto si úrok z omeškania uplatnil od 16.09.2019 vo výške 5 % z dlžnej sumy.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k podanej žalobe uviedol, že poukazuje na svoje zamietavé stanovisko uvedené v Oznámení o riešení škodovej udalosti číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.03.2019 a ustanovenie § 43 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, v zmysle ktorého kto spôsobil prekážku cestnej premávky, je povinný ju bezodkladne odstrániť. Ak to neurobí, je povinný ju bezodkladne odstrániť na jeho náklady správca cesty. Ten, kto odstráni prekážku cestnej premávky, je povinný bezodkladne zabezpečiť aj odstránenie predmetov odpadov prekážajúcich v jazdnosti na ceste, ktoré s prekážkou cestnej premávky súvisia. Obdobná povinnosť vplýva aj z § 9 ods. 6 zákona č. 135/1961 Zb. cestného zákona. Žalovaný je toho právneho názoru, že náklady, ktoré takto vzniknú, nie je možné subsumovať pod ustanovenia zákona o PZP. Podľa § 4 ods. 2 zákona o PZP má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody. Poškodeným sa pre účely zákona o PZP podľa § 2 písm. g/ rozumie ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody podľa tohto zákona. Zároveň poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 7Co/585/2015, v zmysle záverov ktorého vo vzťahu medzi konkrétnou ujmom poškodeného a konkrétnou škodovou udalosťou sa zisťuje príčinná súvislosť, pričom vždy musí ísť o priamu (nie sprostredkovanú) príčinu. Ako už ustálila aj súdna prax, príčinnú súvislosť nemožno vyvodzovať z niečoho, čo samé je už následkom škodnej udalosti, za ktorú škodca zodpovedá. Príčinou vzniku škody môže byť len okolnosť, ktorá konkrétnu ujmu spôsobila. Žalovaný je toho právneho názoru, že poškodeným pre účely zákona o PZP môže byť len ten, kto priamo v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla utrpel škodu. Zároveň poukazuje aj na ustanovenie § 5 ods. 1 písm. h/ zákon o PZP, v zmysle ktorého ak poisťná zmluva neustanovuje inak, poisťovateľ nenahradí za poisteného škodu, ak ide o zodpovednosť za škodu, ktorej vznik nie je v príčinnej súvislosti s poisťnou udalosťou. V ustanovení § 5 zákona o PZP sú taxatívne uvedené prípady, keď poisťovateľ nie je povinný nahradiť škodu za poisteného škodcu poistenému, hoci po formálnej stránke ide o škodovú, resp. poisťnú udalosť. Výluka z poistenia zodpovednosti neznamena, že poškodený stratil právo na náhradu škody. Toto právo mu zostáva zachované, ale môže si ho žiadať len od škodcu. Z citovaných ustanovení zákona č. 8/2009 Z.z. v spojení s ustanoveniami zákona o PZP podľa žalovaného vyplýva, že náklady spojené s odstránením znečistenia na cestnej komunikácii sú nákladmi samotného vinníka dopravnej nehody, a teda akékoľvek zníženie majetku vinníka v dôsledku realizácie uvedených prác, teda vznik škody na jeho strane, nie je možné podriať pod žiaden prípad poisťného krytia upraveného v ustanovení § 4 zákona o PZP. Nárok, ktorý si uplatňuje žalobca, je nárokom sprostredkovaným a to z dôvodu, že v dôsledku škodovej udalosti - vytečeniu pohonných hmôt na cestnú komunikáciu - bola žalobcom oslovená spoločnosť SOSTEAM SLOVAKIA s.r.o. za účelom odstránenia tejto ekologickej katastrofy a až následkom odstránenia tejto katastrofy vznikla spoločnosti SOSTEAM SLOVAKIA s.r.o. ujma, ktorú je oprávnená požadovať od toho, kto prekážku spôsobil, t.j. vinníka, teda žalobcu. Žalobca tieto náklady uhradil z dôvodu, že si danú službu u spoločnosti SOSTEAM SLOVAKIA s.r.o. objednal, čiže jednalo sa o záväzkovo-právny vzťah, založený obchodnou zmluvou (objednávkou). Táto skutočnosť však následne nezakladá žalobcovi oprávnenie si vyplatenú čiastku nárokovat' u žalovaného z titulu uzatvoreného PZP (§ 5 ods. 1 písm. d/ zákona o

PZP). Na základe uvedeného žalovaný v predmetnom spore namieta svoju pasívnu legitímáciu. Zároveň poukázal na ustanovenia § 68 ods. 1, 2 zákona č. 39/2015 Z.z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ustanovenie § 3 ods. 1 písm. c/ zákona č. 315/2001 Z.z. o hasičskom a záchrannom zbere, z ktorých vyplýva, že záchrannárske práce spojené aj s odstraňovaním následkov znečistenia cestnej komunikácie spadajú pod pôsobnosť Hasičského a záchranného zboru Slovenskej republiky, pričom uvedená činnosť týchto záchrannárskych zložiek pri odstraňovaní následkov dopravných nehôd je plne financovaná z osobitného účtu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, na ktorý poisťovatelia z povinného zmluvného poistenia odvádzajú 8 % odvod v zmysle ustanovenia § 68 ods. 1 zákona č. 39/2015 Z.z. Žalovaný je presvedčený o tom, že náklady hasičského a záchranného zboru Slovenskej republiky na odstraňovanie obdobných škôd sú hradené z rozpočtu práve z dôvodu toho, že nie je možné poisťovateľovi jednoznačne preukázať príčinnú súvislosť medzi dopravnou nehodou a škodou tak, aby bolo možné tieto náklady z PZP hradiť.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení zo dňa 12.11.2020 uviedol, že podľa v čl. I ods. 2 písm. b/ VPP má poistený nárok, aby za neho poisťovňa nahradila v rozsahu a vo výške podľa ustanovení Občianskeho zákonníka poškodeným uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí. Znečistená pozemná komunikácia môže byť samostatnou vecou v občianskoprávnom zmysle. Žalobca si splnil svoju povinnosť vyplývajúcu z § 9 ods. 4 cestného zákona a znečistenú pozemnú komunikáciu uviedol do pôvodného stavu prostredníctvom spoločnosti SOSTEAM SLOVAKIA, s.r.o., ktorá sa odstránením škody stala de facto poškodeným. Žalovaná tieto vynaložené náklady neuhradila z dôvodu, že ich nie možné subsumovať pod žiadne z ustanovení § 4 ods. 2 písm. a/ až d/ zákona o PZP, ktoré taxatívne určuje rozsah poistného krytia. Žalobca má však za to, že vzniknutá škoda na pozemnej komunikácii má byť hradená z PZP podľa § 4 ods. 2 písm. b/ Zákona o PZP. Škodu na pozemnej komunikácii spôsobil žalobca, preto bol v zmysle § 9 ods. 4 cestného zákona povinný vzniknutú závalu odstrániť a komunikáciu viesť do pôvodného stavu a ak by sa tak nestalo, žalobca by bol povinný uhradiť Hlavnému mestu Slovenskej republiky Bratislava (ďalej aj „HMB“), ako správcovi komunikácie, náklady spojené s odstránením znečistenia a s uvedením do pôvodného stavu. Škodu na pozemnej komunikácii preto nebolo povinné odstrániť HMB, resp. znášať náklady na jej odstránenie. Znečistenie vozovky spôsobil vodič žalobcu následkom technickej poruchy vozidla. Napokon uviedol, že na poskytnutie plnenia zo zmluvy nie je podmienkou, aby bol pri poistnej udalosti prítomný Hasičský a záchranný zbor Slovenskej republiky.

5. Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 28.12.2020 zotrval na svojej argumentácii.

6. Na pojednávaní konanom dňa 20.09.2021 zástupcovia žalobcu i žalovaného zotrvali na svojich doterajších vyjadreniach a prednesenej právnej argumentácii, pričom zástupkyňa žalobcu uviedla, že žalobca sa považuje za poškodeného, nakoľko k vzniku škody došlo uhradením faktúry spoločnosti SOSTEAM SLOVAKIA s.r.o. Zástupkyňa žalovaného uviedla, že takúto škodu by bolo možné hradiť z poistenia všeobecnej zodpovednosti, avšak nie z PZP.

7. Súd postupujúc v zmysle ustanovenia § 204 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „Civilný sporový poriadok“ alebo len „C.s.p.“) oboznámil s listinami založenými v súdnom spise, a to: žaloba s prílohami z čl. 1-39, konkrétne - objednávka na čistenie komunikácie od oleja u spoločnosti SOSTEAM SLOVAKIA s.r.o., faktúra č. XXXXXXXXX vystavená spoločnosťou SOSTEAM SLOVAKIA s.r.o. žalobcovi, poistná zmluva č. XXXXXXXXXX o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, všeobecné poistné podmienky poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. 636, zmluvné dojednania pre poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ZDPR 2002), dodatok č. 1 k poistnej zmluve č. XXXXXXXXXX, dodatok č. 2 k poistnej zmluve č. XXXXXXXXXX, dodatok č. 3 k poistnej zmluve č. XXXXXXXXXX, dodatok č. 4 k poistnej zmluve č. XXXXXXXXXX, potvrdenie o poistení, oznámenie škodovej udalosti poisteným, oznámenie o riešení škodovej udalosti číslo XXXXXXXXXX, predžalobná výzva na zaplatenie od spoločnosti Green recovery s.r.o. žalobcovi, plnomocenstvo od spoločnosti SOSTEAM SLOVAKIA s.r.o. pre spoločnosť Green recovery s.r.o. na zastupovanie pri vymáhaní pohľadávok, výpis obrátov žalobcu z ktorého vyplýva úhrada faktúry spoločnosti SOSTEAM SLOVAKIA s.r.o., výzva žalobcu žalovanému na zaplatenie plnenia z poistnej zmluvy ku škodovej udalosti č. 9528373463 spolu s doručenkou, rozsudok KS v BA sp.zn. 2Cob/356/2016, vyjadrenie žalovaného k predmetu sporu s prílohami na čl. 61-81, konkrétne oznámenie škodovej udalosti poisteným spolu s fotodokumentáciou, oznámenie o zaslaní škodového

spisu na registráciu a likvidáciu PU žalovanému spoločnosťou Green recovery s.r.o., uplatnenie nárokov na náhradu škody z poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla spoločnosťou Green recovery s.r.o., žiadosť NDS o očistenie vozovky u spoločnosti SOSTEAM SLOVAKIA s.r.o., odpoveď Ministerstva vnútra SR na žiadosť o sprístupnenie informácií, odpoveď NBS spoločnosti Green recovery na podania vo veci KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. VIG, vyjadrenie žalobcu z č.l.87, vyjadrenie žalovaného z č.l. 91.

8. Súd konštatuje, že spornou medzi stranami sporu je pasívna vecná legitímácia žalovaného. Skutkové okolnosti neboli medzi stranami sporu sporné.

9. Podľa § 2 písm. g/ zákona o PZP poškodeným sa rozumie ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody podľa tohto zákona.

10. Podľa § 4 ods. 1 zákona o PZP poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťnej zmluve.

11. Podľa § 4 ods. 2 písm. b) zákona o PZP poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci.

12. Podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona o PZP, ak poisťná zmluva neustanovuje inak, poisťovateľ nenahradí za poisteného škodu, ak ide o zodpovednosť za škodu, ktorú utrpel vodič motorového vozidla, ktorého prevádzkou bola škoda spôsobená.

13. Podľa § 5 ods. 1 písm. b) bod 2 zákona o PZP, ak poisťná zmluva neustanovuje inak, poisťovateľ nenahradí za poisteného škodu, ak ide o zodpovednosť za škodu podľa § 4 ods. 2 písm. b) až d), vzniknutú držiteľovi, vlastníkovi alebo prevádzkovateľovi motorového vozidla, ktorého prevádzkou bola škoda spôsobená.

14. Podľa § 5 ods. 1 písm. d) zákona o PZP, ak poisťná zmluva neustanovuje inak, poisťovateľ nenahradí za poisteného škodu ktorú poistený uhradil alebo sa zaviazal uhradiť nad rámec ustanovený osobitnými predpismi alebo nad rámec právoplatného rozhodnutia súdu o náhrade škody, alebo na základe rozhodnutia súdu, ktorým bola schválená dohoda účastníkov konania, ak poisťovateľ nebol jedným z týchto účastníkov.

15. Podľa § 5 ods. 1 písm. h) zákona o PZP, ak poisťná zmluva neustanovuje inak, poisťovateľ nenahradí za poisteného škodu, ktorej vznik nie je v príčinnej súvislosti s poisťnou udalosťou.

16. Podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

17. Podľa § 2 ods. 2 písm. r) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o cestnej premávke“) na účely tohto zákona sa ďalej rozumie prekážkou cestnej premávky všetko, čo môže ohroziť alebo obmedziť jazdu vozidiel a pohyb chodcov.

18. Podľa § 43 ods. 1 zákona o cestnej premávke kto spôsobil prekážku cestnej premávky, je povinný ju bezodkladne odstrániť. Ak to neurobí, je povinný ju bezodkladne odstrániť na jeho náklady správca cesty. Ten, kto odstráni prekážku cestnej premávky, je povinný bezodkladne zabezpečiť aj odstránenie predmetov a odpadov prekážajúcich v zjazdnosti na ceste, ktoré s prekážkou cestnej premávky súvisia.

19. Podľa § 9 ods. 4 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „cestný zákon“), pri znečistení diaľnice, cesty alebo miestnej cesty, ktoré spôsobí alebo môže spôsobiť závalu v zjazdnosti, je povinný ten, kto znečistenie spôsobil, bez priesťahov ho odstrániť a komunikáciu uviesť do pôvodného stavu; ak sa tak nestane, je povinný uhradiť správcovi komunikácie náklady spojené s odstránením znečistenia a s uvedením komunikácie do pôvodného stavu.

20. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

21. Podľa § 262 ods. 1 a 2C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

22. Vecný rozsah poistného plnenia je limitovaný rozsahom nárokov, ktoré je poisťovňa povinná nahradiť za škodcu. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že z titulu poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má škodca i poškodený právo, aby poisťovňa uhradila za škodcu zákonom vymedzené nároky poškodeného. To znamená, že okruh nárokov z titulu poistnej udalosti, ktoré nie sú uvedené v § 4 ods. 1 zákona o PZP si môže poškodený uplatniť výlučne proti škodcovi. Škodca v takom prípade nemá vzhľadom na obmedzený rozsah poistného krytia nárok, aby za neho poisťovňa tieto nároky poškodenému uhradila.

23. V zmysle § 43 ods. 1 zákona o cestnej premávke, ako aj § 9 ods. 4 cestného zákona je jednoznačne určená osoba, ktorá je povinná na svoje vlastné náklady odstrániť znečistenie vozovky, a to osoba, ktorá takéto znečistenie spôsobila, teda škodca. Poškodeným je v takomto prípade správca predmetnej komunikácie. V konkrétnom prípade sa pri odstránení znečistenia jedná o zákonnú povinnosť škodcu, pričom spôsob, akým tak urobí, nie je stanovený. Ak nedôjde k odstráneniu znečistenia zo strany vinníka škodovej udalosti, toto realizuje správca komunikácie, ktorý má však v zmysle vyššie uvedeného priamy zákonný nárok domáhať sa takto vynaložených nákladov voči škodcovi. V prípade, ak si škodca za týmto účelom objedná spoločnosť, ktorá sa na takéto úkony špecializuje, na základe vzájomného obchodno-závazkového vzťahu je povinný uvedenej spoločnosti takéto náklady nahradiť. Škodcom je teda v prípade takejto škodovej udalosti ten, kto spôsobil znečistenie komunikácie, poškodeným je správca tejto komunikácie.

24. Poškodeným pre účely zákona o PZP je ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody podľa tohto zákona. Poškodeným teda môže byť len ten, kto priamo v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla utrpel škodu. V konkrétnom prípade je priamym poškodeným správca komunikácie a nie následne spoločnosť, ktorá na objednávku škodcu toto znečistenie odstránila a ani samotný škodca, ktorý takúto faktúru vzniknutú zo vzájomného záväzkového vzťahu uhradil. Vo veci konajúci súd sa zároveň absolútne nestotožňuje a tvrdením žalobcu, uvedenom vo vyjadrení zo dňa 12.11.2020, o tom, že odstránením znečistenia spoločnosťou SOSTEAM SLOVAKIA s.r.o. sa táto de facto stala poškodeným. Spoločnosť SOSTEAM SLOVAKIA s.r.o. nevznikla predmetnou škodovou udalosťou žiadna škoda. Táto spoločnosť len na základe záväzkového vzťahu so žalobcom realizovala plnenie z uzatvorenej zmluvy, čím vykonávala svoju podnikateľskú činnosť. Z uvedeného vzťahu jej vznikol nárok na odplatu od žalobcu, ktorý si jej služby objednal (čo je jednoznačne zrejme z priloženej objednávky a v konaní to nebolo sporné), v žiadnom prípade sa však nestala výkonom svojej podnikateľskej činnosti poškodeným. Nárok na zaplatenie odplaty zo samostatného záväzkového vzťahu medzi žalobcom a uvedenou spoločnosťou je absolútne odlišným od nároku na náhradu škody spôsobenej škodovou udalosťou, do ktorého táto spoločnosť žiadnym spôsobom nevstúpila.

25. Nárok, ktorý si uplatňuje žalobca je tak nárokom sprostredkovaným, keďže v dôsledku škodovej udalosti došlo k znečisteniu cestnej komunikácie, odstránením znečistenia vznikol spoločnosti SOSTEAM SLOVAKIA s.r.o. nárok na zaplatenie vykonaných služieb u svojho zmluvného partnera, teda žalobcu a až zaplatením faktúry žalobcom spoločnosti, ktorá ju odstránila, vznikol na strane žalobcu určitý majetkový deficit, teda samotnému škodcovi. Vo vzťahu medzi konkrétnou ujmou a konkrétnou škodovou udalosťou sa zisťuje príčinná súvislosť. Vždy musí ísť o priamu a nie sprostredkovanú príčinu. Ako už ustálila aj súdna prax, príčinnú súvislosť nemožno vyvodzovať z niečoho, čo samé je už následkom škodovej udalosti, za ktorú škodca zodpovedá. Príčinou vzniku škody môže byť len okolnosť, ktorá konkrétnu ujmu spôsobila. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti je potrebné skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. V tomto smere súd poukazuje na ustanovenie § 5 ods. 1 písm. h/ zákona o PZP, v zmysle ktorého pod tzv. výlukou z poistného krytia spadá aj prípad škody, ktorej vznik nie je v príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou. Pričom v zmysle už uvedeného, ako aj v súlade s ustálenou judikatúrou, musí sa jednať o priamu príčinnú súvislosť.

26. Ako už bolo uvedené, poistné plnenie poskytované podľa zákona o PZP nie je neobmedzené a nehradia sa z neho všetky ujmy, ktoré poškodenému v dôsledku škodovej udalosti vznikli, ale len nároky taxatívne uvedené v § 4 zákona o PZP, ak nie sú vylúčené § 5 zákona o PZP. Ak teda zákon o PZP

určitý druh nároku výslovne neupravuje, je jeho náhrada z povinného zmluvného poistenia vylúčená. Vychádzajúc zo znenia § 4 ods. 2 zákona o PZP poisťovateľ nahrádza (priamemu) poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením, alebo stratou vecí, pričom pojem vec je potrebné vykladať ako vec poškodeného (či už vo vlastníctve, nájme, správe a pod.), ktorému práve poškodením konkrétnej veci škodovou udalosťou zapríčinenou škodcom vznikla škoda. Škoda sa pritom chápe ako ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t.j. peniazmi, a je teda napraviteľná poskytnutím majetkového plnenia, prípadne uvedením od pôvodného stavu. Samozrejme nemožno opomenúť, že pri náhrade škody z PZP je poisťovateľ povinný uhradiť škodu len pri preukázaní naplnenia všetkých predpokladov vzniku nároku na náhradu škody.

27. V kontexte všetkého uvedeného sa súd nestotožňuje ani s tvrdením žalobcu o tom, že samotný žalobca je poškodeným a to titulom úhrady faktúry za odstránenie znečistenia cestnej komunikácie a poukazuje na skutočnosť, že v prípade, ak by škodca sám odstránil predmetné znečistenie, teda uviedol by cestnú komunikáciu do pôvodného stavu bez súčinnosti tretej osoby, opätovne by tak došlo k náhrade škody a teda jej reparácii vo vzťahu k správcovi komunikácie a nie vo vzťahu k nemu samotnému. Z uvedeného vyplýva, že názor žalobcu, že práve on je poškodeným z predmetnej škodovej udalosti je nesprávny.

28. Zároveň súd poukazuje na znenie ustanovenia § 5 ods. 1 písm. b) bod 2 zákona o PZP, ak poisťovateľ nenahradí za poisteného škodu, ak ide o zodpovednosť za škodu podľa § 4 ods. 2 písm. b) až d), vzniknutú držiteľovi, vlastníkovi alebo prevádzkovateľovi motorového vozidla, ktorého prevádzkou bola škoda spôsobená. Predmetné ustanovenie predstavuje tzv. výluku z poisťného krytia, ktorá je viazaná na osobu držiteľa, vlastníka alebo prevádzkovateľa motorového vozidla, ktorého prevádzkou bola škoda spôsobená (teda na škodcu) a viaže sa aj na uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí. Týmto osobám sa v prípade vzniku škody hradí iba prípadná škoda na zdraví. Súd má za to, že aj v kontexte tohto ustanovenia nie je daný nárok škodcu na náhradu škody, ako nákladov vzniknutých odstránením znečistenia cestnej komunikácie tretím subjektom.

29. Napokon súd uvádza, že žalobcom predložené rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 2Cob/365/2016 nevychádza z totožného skutkového stavu, keď v danom prípade bol žalobcom samotný správca komunikácie, teda poškodený v tom zmysle, v akom ho vykladá pre účely posúdenia nároku z PZP aj v tejto veci konajúci súd, teda priamy poškodený, a škodcom bola tretia osoba poistená u žalovaného. S ohľadom na uvedené závery v ňom obsiahnuté nie je možné ani podporne použiť v tomto konaní.

30. S ohľadom na uvedené má vo veci konajúci súd za to, že zákon o PZP nepočíta s úhradou nákladov na odstránenie prekážky z komunikácie v podobe vytečených prevádzkových kvapalín, pričom tieto náklady má znášať výlučne osoba, ktorá prekážku spôsobila. Rovnako potom priamy nárok na poisťné plnenie nemá tretia osoba, ktorá by také náklady vynaložila za poisteného (teda spoločnosť SOSTEAM SLOVAKIA, s.r.o.). Uvedený záver vyplýva jednak zo skutočnosti, že účelom zákona o PZP je prioritne nahrádzať ujmu vzniknutú škodovou udalosťou poškodenému a nie samotnému škodcovi, keďže na tieto účely existujú iné druhy poisťných produktov (napr. poistenie všeobecnej zodpovednosti, havarijné poistenie a pod.). Za poškodeného je pritom potrebné v zmysle zákona o PZP považovať priameho poškodeného (správca/vlastník komunikácie), a nie škodcu, ktorý v konkrétnom prípade svoje postavenie poškodeného odvodzuje len od úhrady faktúry tretej osobe za činnosť, na ktorú je zo zákona povinný (odstrániť znečistenie). Zároveň záver súdu vychádza aj z toho, že v konkrétnom prípade nemožno povedať, že sa jedná o priamu príčinnú súvislosť medzi samotnou škodovou udalosťou a vznikom škody na strane žalobcu.

31. S ohľadom na všetko uvedené má súd za to, že nakoľko predmetný nárok žalobcu nie je možné nahradiť z povinného zmluvného poistenia žalobcu, vo veci tak nie je daná pasívna vecná legitimácia žalovaného. S ohľadom na uvedené súd zamietol žalovaný nárok v celom rozsahu (výrok I.)

32. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech, nárok na náhradu trov konania nepriznal, pretože mu v priebehu konania žiadne trovy konania nevznikli, a to s poukazom na R 72/2018 (výrok II.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje, a to v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP <aspi://module='ASPI'&link='160/2015 Z.z.%2523127'&ucin-k-dni='30.12.9999'>) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ustanovenia § 366 CSP <aspi://module='ASPI'&link='160/2015 Z.z.%2523366'&ucin-k-dni='30.12.9999'> prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

V prípade, ak nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. <aspi://module='ASPI'&link='233/1995 Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'> o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).